

KAN VI PÅVERKA JÄMSTÄLLDHET GENOM UPPHANDLING?

Karlstads kommuns arbete med jämställdhetskrav i upphandling.

INKÖPSAVDELNINGEN

- Inköpschef
- Administratör/Support
- Systemförvaltare E-handel
- E-handelssamordnare
- Upphandlare
- Avtalscontroller
- Hållbarhetssamordnare
- Strateg
- Jurist

VAD VI SKA PRATA OM

- Varför jämställdhetskrav
- Från planering till kravställning
- Anbud
- Leverantörernas upplevelser
- Uppföljning
- Lärdomar
- Utmaningar framåt
- Medskick

VARFÖR JÄMSTÄLLDHETSKRAV?

- CEMR-deklarationen
- Strategisk plan
- Stöd: Upphandlingslagstiftning
- Stöd: Nationella upphandlingsstrategin

FRÅN PLANERING TILL KRAVSTÄLLNING

- Hållbarhetsanalys och klassificering

Identifiering: Strategiskt viktiga upphandlingar

			Miljömässig hållbarhet		Miljömässig hållbarhet, ekonomisk hållbarhet		Miljömässig hållbarhet	Miljömässig hållbarhet, Ekonomisk hållbarhet	Barnkonventionen	Social hållbarhet					Social hållbarhet	
pr annon	Upphandling	ArtaJvärde	Transporter	Transport CV-din	Energi	Hållbar konsumt (Cirkulär ekonom	Hållbar konsumt (Fairtrade etc)	Giftfri miljö (Kemik	Berör barn	Hänsynlighet	Arbetsmiljö (systematiskt ar	Risikområde osäml arbetsvillkor (KA, R	Ansvarfull produktionskedja	Arbetsfrämjan Insatser (dialog)	Sociala fö loket	Hållbarhet
2027 Q1	Byggtjänster	500 000 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	b	a	a	a	direkt, indirekt	mervärdesfrågor + grundkrav	ställ krav på systematiskt arbetsmiljöarbete	Arbetsrättsliga villkor ska ställas	inga krav nödvändiga	Dialogkrav ska ställas	socialt företag finns lokalt	A
2026 Q4	Anläggningstjänster	280 000 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	b	a	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + standardkrav	ställ krav på systematiskt arbetsmiljöarbete	Arbetsrättsliga villkor ska ställas	b	socialt företag finns lokalt	A	
2026 Q2	Beläggningsarbeten Asfalt	280 000 000 kr	se kommentar	omfattas inte	se kommentar	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + standardkrav	systematiskt arbetsmiljöarbete	Arbetsrättsliga villkor ska ställas, ILO	omfattande risker finns	inga krav nödvändiga	nej	A
2026 Q2	Entreprenadmaskinstjänster med och utan förare samt inhyring av specialmaskiner till Djupdalen	120 000 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + grundkrav	ställ krav på systematiskt arbetsmiljöarbete	Arbetsrättsliga villkor ska ställas	inga krav nödvändiga	nej	A	
2027 Q3	Sotning och brandskydds kontroll	90 000 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + grundkrav		inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	nej	A	
2026 Q3	IT-konsulter Ramavtal	75 000 000 kr	inga krav nödvändiga	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + grundkrav	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	nej	B	
2026 Q3	Yrkesutbildningar - Restaurang, Hotell, Industri	36 700 000 kr	inga krav nödvändiga	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	nej	C
2026 Q2	Arbetskläder	32 000 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	a	a	a	indirekt, produktionskedjan	a	inga krav nödvändiga	ILO	omfattande risker finns	inga krav nödvändiga	nej	A
2026 Q2	Samordnad varudistribution Städ- och rengöringsprodukter samt	31 200 000 kr	Fossilfria transporter	Omfattas inte	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	inga krav nödvändiga	indirekt	mervärdesfrågor + grundkrav	systematiskt arbetsmiljöarbete	Arbetsrättsliga villkor ska ställas	inga krav nödvändiga	nej	A	

FRÅN PLANERING TILL KRAVSTÄLLNING

- Hållbarhetsanalys och klassificering
- Avtalet byggtjänster
- Utformning av jämställdhetskrav

MERVÄRDESKRITERIER

Beskriv utförligt följande punkter:

- Hur ni arbetar (eller planerar att arbeta) för att öka det underrepresenterade könet bland de anställda.
- Hur ni arbetar (eller planerar att arbeta) för att bemöta kvinnor och män med olika bakgrund likvärdigt.
- Hur arbetsplatsen är anpassad efter människors olika förutsättningar och behov.
- Hur personal får kompetensutveckling kring jämställdhet och jämlikhet.
- Hur ni arbetar för att uppmuntra till och underlätta för anställda i samband med föräldraledighet, dvs. hur ni arbetar med att skapa en föräldravänlig arbetsplats.

AVTALSVILLKOR

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Leverantören ska enligt aktiva åtgärder i enlighet med diskrimineringslagen (2008:567) arbeta förebyggande och främjande för att inom verksamheten motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Leverantören ska på kommunens begäran kunna uppvisa en plan som visar hur verksamheten arbetar förebyggande och främjande för att inom verksamheten motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck.

ANBUD

LEVERANTÖRERNAS UPPLEVELSE

" Det var på tiden!"

"Välkommet och nödvändigt."

"Det ligger i tiden och det borde vara mer fokus på jämställdhet."

"En fördel för oss som är lite större."

"Det fick vi fundera på -vad är detta?"

"Angående er senaste upphandling så kanske man kan tycka att det va lite ”av eller på”. Antingen hade man avdrag för mervärde eller så hade man inte.”

"Det är klart att ni kan påverka. Er upphandling av ramavtalstjänster är ett exemplariskt exempel.”

"Vi uppskattad detta väldigt mycket. Att ni dessutom följer upp avtalet är också ett kvalitetsmärke.”

UPPFÖLJNING

LÄRDOMAR

- Viktigt med marknadsdialog
- Fler mervärdesnivåer
- Tydligare avtalsvillkor
- Vi kan påverka!

UTMANINGAR

- Kunskap internt
- Politisk viljeriktning
- Nivå på krav
- Branschens mognad
- De grundläggande upphandlingsprinciperna

MEDSKICK

- Hitta de största gapen
- "Lagom" ambitionsnivå
- Dialog med marknaden
- Ingen klarar allt själv
- Viktigare att det görs än att det är perfekt
- Våga utmana dig själv, din organisation och lagstiftningen

Peter Frostvik, Upphandlare

peter.frostvik@karlstad.se

054-540 10 58

Jenny Sundén, Hållbarhetssamordnare

jenny.sunden@karlstad.se

054-540 41 16

KARLSTAD.SE

